

Kantonalno takmičenje iz informatike za učenike osnovnih škola KS 2017. godine

Sarajevo, 22. april 2017.

KTOS'17

Napomena o načinu bodovanja zadataka i programskom jeziku BASIC

Nastavni planovi i programi informatike predviđaju upotrebu programskog jezika BASIC, a u većini škola se koristi okruženje QBasic za DOS ili noviji QB64. No u posljednjih 10ak godina na državnim takmičenjima, a od 2014. godine i na Kantonalnom takmičenju, zadaci se pregledaju automatski. Ovo nije moguće realizirati koristeći QBasic ili QB64, pa se za te potrebe koristi FreeBasic u "QBasic modu".

lako autori softvera FreeBasic garantuju da je uz korištenje "QBasic moda" ovaj program 99% kompatibilan sa QBasic-om, postoje neke sitne razlike na koje želimo da skrenemo pažnju:

• U FreeBasic-u nije moguće deklarisati polje (niz) i promjenljivu (varijablu) koji se isto zovu

U QBasic-u ako imate sljedeći kod:

```
DIM a$(50)
INPUT a$
```

on će ispravno raditi budući da su polje (niz) a\$ i string a\$ različite varijable, a stringovi se ne moraju deklarisati. Nažalost, u programima često možemo vidjeti da učenik misli da linijom DIM a\$(50) deklariše string dužine 50 znakova. Linija DIM a\$(50) ustvari deklariše niz od 50 stringova! FreeBasic neće dozvoliti postojanje niza i varijable sa istim imenom, pa će kod dat iznad na serveru proizvesti Compiler error.

• S druge strane, nizovi (polja) se moraju dimenzionisati.

Primjećujemo da neki dijalekti QBasica dozvoljavaju korištenje nizova bez dimenzionisanja u nekim slučajevima. U FreeBasicu se svi korišteni nizovi moraju propisno deklarisati naredbom DIM.

Ograničenja broja karaktera na ulazu

Kao što je poznato u QBasic-u se ne može u string unijeti više od oko 200 karaktera. FreeBasic dozvoljava unos do 4096 karaktera. Da biste izbjegli ove probleme, ako se u zadatku traži unos velikog broja karaktera, prepravite vaš program tako da umjesto sa standardnog ulaza čita podatke iz datoteke **input.txt**.

 Posebno molimo takmičare da ne koriste naredbu LINE INPUT za čitanje sa standardnog ulaza zbog poznatog buga u FreeBasic okruženju. Molimo vas da za standardni ulaz koristite ili naredbu INPUT ili datoteku input.txt.

Cifre

U raznim oblastima računarstva (npr. kriptografija) koriste se brojevi sa vrlo velikim brojem cifara, znatno većim nego što može stati u tipove promjenljivih koje podržavaju programski jezici koje koristimo. Jedan način kako možemo unijeti takav broj je da unesemo niz prirodnih brojeva koje treba posmatrati kao jedan neprekinut broj. Npr. korisnik je unio sljedeće brojeve:

233 38 17777 7787 152 -1

Broj -1 označava kraj unosa, a ostali brojevi su pozitivni (što nije potrebno provjeravati). Radi uštede prostora brojeve smo razdvojili razmakom, ali ustvari korisnik će nakon svakog unesenog broja pritisnuti tipku Enter. Ovaj niz brojeva ustvari označava sljedeći veliki broj:

23338177777787152

Ovakav broj može zauzimati i dosta memorije. Pošto u nizu ima dosta ponavljanja, neko se dosjetio da se veliki broj može kraće zapisati ako umjesto niza cifara ispišemo cifru a zatim broj koji označava koliko puta se ona uzastopno ponavlja u nizu. Na primjer, broj koji smo naveli iznad mogao bi se predstaviti ovako:

21338111768171115121

Cifra 2 se ponavlja jednom uzastopno (obratite pažnju da imamo još jednu dvicu na kraju, ali ovdje nas interesuje samo broj **uzastopnih** ponavljanja na trenutnom mjestu u nizu), zatim cifra 3 se ponavlja 3 puta, zatim cifra 8 jednom, cifra 1 jednom, cifra 7 šest puta itd.

Napišite program koji omogućuje unos niza prirodnih brojeva kao u prvom primjeru. Niz neće imati više od 1000 elemenata, a unos se završava brojem -1. Nije potrebno provjeravati da li je uneseno više od 1000 brojeva ili da li su uneseni brojevi manji od -1. Nakon toga program treba ispisati niz parova "cifra – broj uzastopnih ponavljanja", kao u posljednjem primjeru.

Napominjemo da se ovaj zadatak može riješiti bez posebnih struktura za predstavljanje brojeva sa vrlo velikim brojem cifara (bigint)! Sve što treba je prebrojavati cifre uzastopno!

Format ulaza

Na ulazu se nalazi određeni broj prirodnih brojeva (ne više od 1000) koji se završava brojem -1. Brojevi su razdvojeni oznakom za novi red (tipka Enter).

Format izlaza

Na izlazu se nalaze parovi prirodnih brojeva od kojih prvi predstavlja cifru a drugi broj uzastopnih ponavljanja te cifre. Brojevi trebaju biti međusobno razdvojeni znakom razmaka.

KTOS'17 4/22

Ograničenja

U nizu se može nalaziti najviše hiljadu brojeva. Program se ne smije izvršavati duže od 10s niti koristiti više od 1MB memorije.

Primjer

Ulaz:	Izlaz:
233	2 1 3 3 8 1 1 1 7 6 8 1 7 1 1 1
38	5 1 2 1
17777	
7787	
152	
-1	

U primjeru izlaza došlo je do prelaska u sljedeći red zbog širine predviđenog prostora, no ovdje sve treba biti ispisano u istom redu.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main() {
    int brojevi[1000];
    int vel=0;
    // Unos brojeva
    for (int i=0; i<1000; i++) {
         cin >> brojevi[i];
         if (brojevi[i] == -1) break;
         vel++;
    }
    // Prolazimo kroz niz
    int prethodna = -1, broj=0;
    for (int i=0; i<vel; i++) {
         // Okrecemo broj naopako
         int naopako=0, nule=0;
         do {
              int cifra=brojevi[i]%10;
             naopako = naopako* 10 + cifra;
              if (naopako==0 && cifra==0) nule++;
             brojevi[i] = brojevi[i] / 10;
         } while (brojevi[i] > 0);
         // Prolazimo kroz cifre, uzimajuci i nulu kao cifru
         while (naopako>0) {
              int cifra = naopako%10;
```

```
if (cifra == prethodna) {
                  broj++;
             } else {
                  if (prethodna != -1) // Pocetnu -1 ne ispisujemo
                      cout << prethodna << " " << broj << " ";
                  prethodna = cifra;
                  broj = 1;
             }
             naopako = naopako / 10;
         }
         // Specijalni slucaj za pocetne nule
         if (nule > 0) {
             if (prethodna == 0) broj += nule;
             else {
                  if (prethodna != -1) // Pocetnu -1 ne ispisujemo
                      cout << prethodna << " " << broj << " ";
                  prethodna = 0;
                  broj = nule;
             }
         }
    }
    // Ispisujemo i posljednju cifru
    cout << prethodna << " " << broj;</pre>
    return 0;
}
Rješenje (QBasic):
DIM brojevi(1000)
vel = 0
FOR i = 1 TO 1000
    INPUT brojevi(i)
    IF brojevi(i) = -1 THEN
         EXIT FOR
    END IF
    vel = vel + 1
NEXT i
prethodna = -1
broj = 0
FOR i = 1 TO vel
    naopako = 0
    nule = 0
    DO
         cifra = brojevi(i) MOD 10
         naopako = naopako * 10 + cifra
         IF naopako = O AND cifra = O THEN
             nule = nule + 1
         END IF
```

```
6<sup>/</sup>22
```

```
brojevi(i) = brojevi(i) \ 10
    LOOP WHILE brojevi(i) >= 1
    WHILE naopako >= 1
        cifra = naopako MOD 10
        IF cifra = prethodna THEN
            broj = broj + 1
        ELSE
             IF prethodna > -1 THEN
                 PRINT prethodna; broj;
             END IF
            prethodna = cifra
            broj = 1
        END IF
        naopako = naopako \ 10
    WEND
    IF nule > 0 THEN
        IF prethodna = 0 THEN
            broj = broj + nule
        ELSE
             IF prethodna > -1 THEN
                 PRINT prethodna; broj;
             END IF
            prethodna = 0
            broj = nule
        END IF
    END IF
NEXT i
```

PRINT prethodna; broj

Ulaz:	Izlaz:
Primjer 1:	Primjer 1:
1	1 1 2 1 3 1 4 1 5 1 6 1 7 1 8 1
2	9 1
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
-1	
Primjer 2:	Primjer 2:
1234	1 1 2 1 3 1 4 1 5 1 6 1 7 1 8 1
5678	9 1
9	
-1	

Primjer 3:	Primjer 3:
111111	1 6
-1	
Primjer 4:	Primjer 4:
3333	3 8 4 9
3333	
4444	
44444	
-1	
Primjer 5:	Primjer 5:
1234	1 1 2 1 3 1 4 6 5 1 6 1 7 1
4444	
4567	
-1	
Primjer 6:	Primjer 6:
8765	8 1 7 1 6 1 5 2 4 1 3 1 1 1 2 1
543	
12	
-1	
Primjer 7:	Primjer 7:
6767	6 1 7 1 6 1 7 1 8 5 7 1 6 1 5 1
8888	
8765	
-1	
Primjer 8:	Primjer 8:
1230	1 1 2 1 3 1 0 1 1 1 0 3 3 1 0 3
1000	1 1 2 1 3 1 0 1
300	
0	
1230	
-1	
Primjeri 9 i 10 nisu navedeni zbog manjka	
prostora	

Ista slova

Učenici VII₁ razreda žele se igrati neke igre u kojoj učestvuju parovi takmičara, ali nisu se mogli dogovoriti kako da se podijele u parove. Zbog toga su smislili sljedeći način: par mogu činiti dvoje učenika čija se imena sastoje od istih slova.

Npr. imena ELMA i AMELA se sastoje od istih slova: A, E, L, M. Broj koliko puta se koje slovo ponavlja nije bitan – bitno je da se sva slova koja se nalaze u jednom imenu nalaze i u drugom imenu, i obrnuto. Npr. ANES i SENAD ne čine par jer se u imenu SENAD nalazi slovo D kojeg nema u imenu ANES, ali oni ne bi bili par ni kada bismo im zamijenili mjesta tako da je prvi član para SENAD a drugi ANES.

Napravite program koji omogućuje da se unese niz parova imena i provjerava da li svaki od tih parova može činiti tim ili ne može. Prilikom unosa mogu se koristiti i velika i mala slova, a program treba zanemariti razliku između njih.

U prvom redu ulaza nalazi se prirodan broj N (nije potrebno provjeravati da li je prirodan) koji označava koliko parova će biti uneseno. U narednih 2N redova nalaze se imena. Imena će se sastojati isključivo od velikih i malih slova. Za svaka dva imena treba ispisati DA ako ta dva imena čine par ili NE ako ne čine.

Format ulaza

Na ulazu se najprije nalazi prirodan broj N koji predstavlja broj parova. U narednih 2N redova nalaze se imena koja se sastoje isključivo od velikih i malih slova, ne duža od 20 slova.

Format izlaza

Potrebno je u N redova ispisati tekst DA ili NE ovisno o tome da li odgovarajući par može činiti tim ili ne može. Svejedno je da li se tekst DA ili NE ispisuje odmah nakon unosa para ili tek nakon unosa svih parova.

Ograničenja

Biće uneseno najviše 1000 parova. Program se ne smije izvršavati duže od 10s niti koristiti više od 1MB memorije.

Primjer

Ulaz:	Izlaz:	
2	DA	
Amela	NE	
ELMA		
Senad		
Anes		

KTOS'17 9/23

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;
int main() {
    int broj_parova;
    string ime1, ime2;
    cin >> broj_parova;
    bool ima_slovo1[30], ima_slovo2[30];
    for (int i=0; i<br/>parova; i++) {
         cin >> ime1;
         cin >> ime2;
         // Postavljamo status za sva slova na false
         for (int j=0; j<30; j++) {
              ima_slovo1[j] = false;
              ima_slovo2[j] = false;
         }
         // Prolazimo kroz prvi string
         for (int j=0; j<ime1.length(); j++) {
              // Promjenljiva idx je indeks u nizu statusa
              int idx;
              // Ako je veliko slovo, indeks dobijamo oduzimanjem velikog slova A
              if (ime1[j] \geq 'A' && ime1[j] \leq 'Z') idx = ime1[j] - 'A';
              // Ako je malo, oduzimamo malo slovo a
              if (ime1[j] \geq 'a' && ime1[j] \leq 'z') idx = ime1[j] - 'a';
              // Postavljamo status na ima
              ima_slovo1[idx] = true;
         }
         // Isto to za drugi string
         for (int j=0; j<ime2.length(); j++) {
              int idx;
              if (ime2[j] \ge 'A' && ime2[j] \le 'Z') idx = ime2[j] - 'A';
              if (ime2[j] \geq 'a' && ime2[j] \leq 'z') idx = ime2[j] - 'a';
              ima_slovo2[idx] = true;
         }
         // Dva imena se sastoje od istih slova ako su statusi za sva slova isti
         bool ista slova=true;
         for (int j=0; j<30; j++) {
              if (ima_slovo1[j] != ima_slovo2[j])
                  ista_slova=false;
         if (ista slova) cout << "DA" << endl; else cout << "NE" << endl;
```

```
10/22
```

```
return 0;
}
Rješenje (QBasic):
CLS
INPUT n
FOR i = 1 TO n
    DIM slovaa(30)
    DIM slovab(30)
    FOR j = 1 \text{ TO } 30
         slovaa(j) = 0
        slovab(j) = 0
    NEXT j
    INPUT a$
    INPUT b$
    FOR j = 1 TO LEN(a$)
         slovo\$ = MID\$(a\$, j, 1)
         IF ASC(slovo$) > 64 AND ASC(slovo$) < 91 THEN
             slovaa(ASC(slovo\$) - 64) = 1
        ELSEIF ASC(slovo$) > 96 AND ASC(slovo$) < 123 THEN
             slovaa(ASC(slovo\$) - 96) = 1
        END IF
    NEXT j
    FOR j = 1 TO LEN(b$)
         slovo\$ = MID\$(b\$, j, 1)
        IF ASC(slovo$) > 64 AND ASC(slovo$) < 91 THEN
             slovab(ASC(slovo\$) - 64) = 1
        ELSEIF ASC(slovo$) > 96 AND ASC(slovo$) < 123 THEN
             slovab(ASC(slovo\$) - 96) = 1
        END IF
    NEXT j
    jednaka = 1
    FOR j = 1 \text{ TO } 30
         IF (slovaa(j) <> slovab(j)) THEN
             jednaka = 0
        END IF
    NEXT j
    IF jednaka = 1 THEN
        PRINT "DA"
    ELSE
        PRINT "NE"
    END IF
NEXT i
```

}

KTOS'17

Ulaz:	Izlaz:
Primjer 1:	Primjer 1:
10	DA
A	DA
A	DA
В	DA
B	DA
B C	DA
C	DA
D	DA
D	DA
E	NE
E	INE
F	
F G	
G	
Н	
H	
I	
I	
J	
A	
Primjer 2:	Primjer 2:
4	DA
A	DA
AAAA	DA
AAAAAAAAAA	NE
AA	
Abbccc	
AAAbcc	
X	
Y	
Primjer 3:	Primjer 3:
4	DA
a	DA
A	DA
Bbc	NE
bCc	
ZvUt	
zVuT	
eeeeeee	
f	
Primjer 4:	Primjer 4:
3	NE
abcde	DA
cdba	DA
qwertyuiopasdfghjk	
kjhgfdsapoiuytrewq	
zvut	
utzv	
Primjer 5:	Primjer 5:
4	NE
~~'~~	INC.

12<mark>/</mark>22

qwertyuiop qwertyuiopa asdfghjkl asdghjkl zxcvbnm xcvbnm qazwsxedc qazwsxeed Primjer 6: 4 AaaAbBBccC abc AaaAbBBccC qQQqwEeeerRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qqQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerqrwetrre kqjhhjkgjhkjhkjkjg hqjkghkjhkjkjgh hpjkgjhkjhkjkjgh hpinjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh pxzrstuvw tuvwyxrs yxzrstuvw A A		
qwertyuiopa asdfghjkl zxcvbnm xcvbnm xcvbnm qazwsxedc qazwsxecd Primjer 6: 4 AaaAbBBccC abc A	qwertyuiop	NE
asdghjkl zxcvbnm xcvbnm qazwsxedc qazwsxecd Primjer 6: 4 DA AaaAbBBccC abc DA AaaAbBBccC qQQqwEeeerRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwerqwererr tqwretrqwerqwerrer tqwretrqwerqwerrer kgjhhjkgjhkjkgkjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh yxzrstuvw tuwwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A		NE
zxcvbnm xcvbnm qazwsxedc qazwsxecd Primjer 6: 4	asdfghjkl	DA
xcvbnm qazwsxedc qazwsxecd Primjer 6: 4 AaaAbBBccC abc abc AaaAbBBccC qQQqwEeeerRRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qqQqwEeeerRRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerqrwetrwe kgjhhjkjhkjhgkjkjg hqjkgjhkjgkhjkjkgh Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh pyzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tyzzrstuvw A	asdghjkl	
qazwsxedc qazwsxecd Primjer 6: 4 AaaAbBBccC abc A	zxcvbnm	
Primjer 6: 4 AaaAbBBccC abc AaaAbBBccC qQQwEeeerRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerqrwetrwe kgjhhjkgjhkjkjkjg hgjkgjhkjgkjkjgk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tyxzrstuvw A	xcvbnm	
Primjer 6: 4 AaaAbBBccC abc abc AaaAbBBccC qQQqwEeeerRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx ijqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerqwetrwe kgjhhjkgjhkjgkjkjg hgjkgjhkjgkhkjkjg hgjkgjhkjgkhkjkjkjg bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh pyzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tyzrstuvw A	qazwsxedc	
AaaAbBBccC abc abc AaaAbBBccC QQQqwEeeerRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjhgjh kpjkgjhkjgkhjkjgk primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh pyzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yyzrstuvw A	qazwsxecd	
AaaAbBBccC abc abc AaaAbBBccC qQQqwEeeerRRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkjg hbcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh pxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tyzrstuvw A	Primjer 6:	Primjer 6:
abc abc AaaAbBBccC qQQqwEeeerRRr rrRreEeeeqqQ rRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh pxzrstuvw tuvwyxrs yxzrstuvw A	4	DA
abc AaaAbBBccC qQQqwEeeerRRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgjkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	AaaAbBBccC	DA
AaaAbBBccC qQQqwEeeerRRr rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	abc	NE
qQQqwEeeerRr rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	abc	NE
rrRreEeeeqqQ rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwerqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh tyzzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	AaaAbBBccC	
rrRreEeeeqqQ qQQqwEeeerRRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh tyzzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	qQQqwEeeerRRr	
qQQqwEeeerRr Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh abcdefgh yzzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	rrRreEeeeqqQ	
Primjer 7: 4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	rrRreEeeeqqQ	
4 iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkjgk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	qQQqwEeeerRRr	
iajdsfacnwuralijdfa opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	Primjer 7:	Primjer 7:
opriwpasdjfaoiwermx iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgjkjgh hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	4	NE
iiqwefpnaoisjornaer asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	iajdsfacnwuralijdfa	NE
asmerpaowieerunaopi tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh abcdefgh tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	opriwpasdjfaoiwermx	DA
tqewrtrqwreqrewrerr tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh abcdefgh tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	iiqwefpnaoisjornaer	DA
tqwretrqwerrqwetrwe kgjhhjkgjhkjhgkjkjg hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	asmerpaowieerunaopi	
kgjhhjkgjhkjhgkjkjgh hgjkgjhkjgkhjkjgk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh abcdefgh tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	tqewrtrqwreqrewrerr	
hgjkgjhkjgkhjkjkgjk Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh abcdefgh tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	tqwretrqwerrqwetrwe	
Primjer 8: 5 abcdefgh bcdefgh bcdefgh abcdefgh abcdefgh abcdefgh tuvwyxrs tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	kgjhhjkgjhkjhgkjkjg	
5	hgjkgjhkjgkhjkjkgjk	
abcdefgh NE bcdefgh NE bcdefgh NE abcdefgh DA yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	Primjer 8:	Primjer 8:
bcdefgh NE bcdefgh NE abcdefgh DA yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	5	NE
bcdefgh NE abcdefgh DA yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	abcdefgh	NE
abcdefgh yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	bcdefgh	NE
yxzrstuvw tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	bcdefgh	NE
tuvwyxrs tuvwyxrs yxzrstuvw A	abcdefgh	DA
tuvwyxrs yxzrstuvw A	yxzrstuvw	
yxzrstuvw A	tuvwyxrs	
Ā	tuvwyxrs	
	yxzrstuvw	
A	A	
	A	
Primjeri 9 i 10 nisu navedeni zbog manjka	Primjeri 9 i 10 nisu navedeni zbog manjka	
prostora	prostora	

Bilijar

Svako kome je poznata igra bilijar zna da se kugla kreće po stolu i odbija od rubove stola slijedeći jednostavno pravilo: ugao pod kojim će se kugla odbiti od rub jednak je uglu pod kojim je kugla prilazila rubu.

U našem zadatku zamislićemo da je dat neki bilijarski sto dimenzija $n \cdot m$ (n je širina, a m dužina stola). Neka su na stolu iscrtane linije tako da on izgleda kao koordinatni sistem. Na početku igrač postavlja kuglu na mjesto tako što izbroji x_1 linija po širini i y_1 linija po dužini. Zatim cilja bilijarskim štapom tako da pogodi ivicu stola na mjestu x_P i y_P .

Pretpostavimo da će se kugla kretati beskonačno dugo i odbijati od rubove po pravilu koje smo spomenuli. Koliko puta će se kugla odbiti od ivice stola prije nego što se po prvi put vrati u početnu poziciju?

Ukoliko kugla pogodi ćošak stola, tada problem nema rješenja i program treba ispisati -1 M gdje je M broj odbijanja od ivice prije pogađanja ćoška, u suprotnom program treba ispisati 0 M gdje je M broj odbijanja prije povratka u početnu poziciju.

Format ulaza

U prvom redu ulaza se nalaze četiri broja: x_1 y_1 x_p i y_p koji predstavljaju redom koordinate početne pozicije kugle i koordinate tačke ivice stola koju igrač cilja da pogodi. U sljedećem redu se nalaze dva cijela broja n i m razdvojena razmakom, koji predstavljaju širinu i dužinu stola.

Format izlaza

Na izlazu treba ispisati dva cijela broja **b** i **M** razdvojena razmakom. Broj **b** ima vrijednost -1 ako je kugla pogodila ćošak stola, a **M** broj odbijanja prije pogađanja ćoška. Ako kugla nije pogodila ćošak broj **b** ima vrijednost 0 a broj **M** je broj odbijanja prije povratka u početnu poziciju.

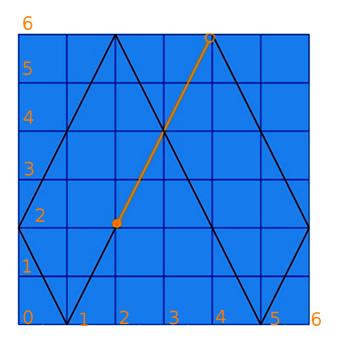
Ograničenja

Program se ne smije izvršavati duže od 10s niti koristiti više od 1MB memorije.

Primjer

Ulaz:	Izlaz:
2 2 4 6	0 6
6 6	

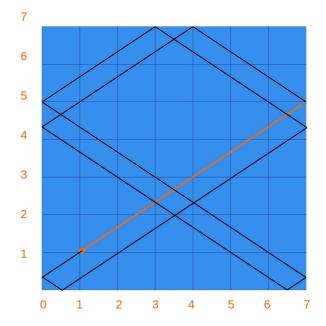
U ovom primjeru kugla se nalazi na početnoj poziciji 2,2 (obojena narandžasta tačka na slici). Igrač cilja tačku na rubu stola 4,6 (narandžasta kružnica na slici). Ukupne dimenzije stola su 6x6.

Na izlazu trebamo dobiti 0 6. Broj 0 označava da postoji rješenje, a broj 6 da se kugla 6 puta odbila od rubove stola. Kugla se odbija od rubove redom u tačkama: (4,6), (6,2), (5,0), (2,6), (0,2), (1,0). Iako se kugla uvijek na početku nalazi na cjelobrojnim koordinatama i cilja se prema tački koja je također na cjelobrojnim koordinatama, to ne znači da će se sve buduće tačke odbijanja nalaziti na cjelobrojnim koordinatama.

Primjer 2:

Ulaz:	Izlaz:	
1 1 7 5	0 10	
7 7		

KTOS'17 15/22

```
#include <iostream>
using namespace std;
long long int x1,y1, xp,yp, n, m,K1(0),K2(0);
unsigned int abs(long long int x){
  return (x>0)?x:-x;
}
long double absDbl(long double dbl){
  return (dbl>0)?dbl:-dbl;
long long int dajTren(long long int K, long long int M, long long int M0){
  long long int rez;
  if(K==0)rez = M0;
  else
  if(K==-1)rez = -M0;
  else{
    if(K%2){
      rez=(K+1)*M-M0;
    }else{
      rez=K*M+M0;
    }
  }
  return rez;
}
void traziK1iK2(){
    //K1 broj odbijanja od lijevu/desnu ivicu stola
    //K2 broj odbijanja od gornju/donju ivicu stola
    //sl je koeficient pravca prave koja prolazi kroz (x1,y1) i (xp,yp)
    static long double sl=(double)(yp-y1)/(double)(xp-x1);
    static bool pravacX = (xp<x1);// false kugla ide prema lijevoj ivici, true prema desnoj
    static bool pravacY = (yp<y1);// false kugla ide prema donjoj ivici, true prema gornjoj
    bool izadji=false;
    while(!izadji){
      long long int cosakX,cosakY; // trenutni najbliži čošak u pracu kretanja kugle
      long long int probnix(dajTren(K1,n,x1)),probniy(dajTren(K2,m,y1)); //trenutna pozicija rješenja
      long double desno = (long double)(probnix-x1)*sl; //desna strana jednačine kojom se
provjerava
                                    // da li je nađeno rješenje
      long double lijevo = (long double)(probniy-y1); //lijeva strana jednačine
      if((K1!=0| | K2!=0)&&absDbl(lijevo-desno)<0.0000000001){
         std::cout<<0<<" "<<abs(K1)+abs(K2)<<"\n";
         izadji=true;continue;//pronadjeno rješenje
```

KTOS'17 16

```
}else{
         cosakX=(K1+1-pravacX)*n;
         cosakY=(K2+1-pravacY)*m;
         if((long double)cosakY>((long double)(cosakX-x1)*sl+(long double)(y1))){//pomjera se gore
           if(!pravacY)K1+=(pravacX)?(-1):1; // K1 se povecava ukoliko se kugla odbija od desnu ivicu
                               // K1 se smanjuje ukoliko se kugla odbija od lijevu ivicu
           else K2--;//K2 se smanjuje jer se kugla odbija od donju ivicu
         }else if((long double)cosakY<((long double)(cosakX-x1)*sl+(long double)(y1))){
           if(!pravacY)K2++;
                                  // K2 se povecava jer se kugla odbija od gornju ivicu
           else K1+=(pravacX)?(-1):1;
         }else{
           std::cout<<-1<<" "<<(abs(K1)+abs(K2))<<"\n";
           izadji=true;continue; //pogodjeno je u cosak pa se pretraga prekida
         }
      }
    }
}
int main()
  std::cin>>x1>>y1>>xp>>yp>>n>>m;
  if(x1==xp||y1==yp) cout<<0<<" "<<1;
  else traziK1iK2();
  return 0;
}
Ispod navodimo i varijantu rješenja u kojoj se koristi rekurzija.
#include <iostream>
using namespace std;
long long int x1,y1, xp,yp, n, m,K1(0),K2(0);
unsigned int my_abs(long long int x){
  return (x>0)?x:-x;
long double absDbl(long double dbl){
  return (dbl>0)?dbl:-dbl;
long long int dajTren(long long int K, long long int M, long long int M0){
  long long int rez;
  if(K==0)rez = M0;
  else
  if(K==-1)rez = -M0;
  else{
    if(K%2){
      rez=(K+1)*M-M0;
    }else{
      rez=K*M+M0;
    }
  }
```



```
return rez;
}
int traziK1iK2(){
    static long double sl=(double)(yp-y1)/(double)(xp-x1);
    static bool pravacX = (xp<x1);// false negativan smjer true pozitivan
    static bool pravacY = (yp<y1);// false negativan smjer true pozitivan</pre>
    long long int cosakX,cosakY;
    long long int probnix(dajTren(K1,n,x1)),probniy(dajTren(K2,m,y1));
    cout.precision(17);
    long double desno = (long double)(probnix-x1)*sl;
    long double lijevo = (long double)(probniy-y1);
    if((K1!=0||K2!=0)&&absDbl(lijevo-desno)<0.0000000001){
      std::cout<<0<<" ";
      return my abs(K1)+my abs(K2);
    }else{
    cosakX=(K1+1-pravacX)*n;
    cosakY=(K2+1-pravacY)*m;
    if((long double)cosakY>((long double)(cosakX-x1)*sl+(long double)(y1))){//pomjera se gore
      if(!pravacY)K1+=(pravacX)?(-1):1;
       else K2--;
    }else if((long double)cosakY<((long double)(cosakX-x1)*sl+(long double)(y1))){</pre>
      if(!pravacY)K2++;
      else K1+=(pravacX)?(-1):1;
    }else{
      std::cout<<-1<<" ";
      return my_abs(K1)+my_abs(K2); //pogodili u cosak pa se pretraga prekida
    return traziK1iK2();
    }
}
int main()
  std::cin>>x1>>y1>>xp>>yp>>n>>m;
  if(x1==xp||y1==yp) cout<<0<<" "<<1;
  else std::cout<<traziK1iK2();</pre>
  return 0;
}
```

Ulaz:	Izlaz:
Primjer 1:	Primjer 1:
1 1 2 30000	0 60000
30000 30000	
Primjer 2:	Primjer 2:
2 2 1 0	0 6
6 6	
Primjer 3:	Primjer 3:
1 1 2 2	-1 0

2 2 Primjer 4: Primjer 4: 1 1 1 6 0 1 6 6 Primjer 5: Primjer 5: 2 2 0 4 0 4 6 6 Primjer 6: Primjer 6: 1 1 3 13 0 14 13 13 Primjer 7: Primjer 7: 1 1 5 7 7 7 0 10 Primjer 8: Primjer 8: 2 2 3 111 0 220 111 111 Primjer 9: Primjer 9: 4 4 5 227 -1 43420 277 227 Primjer 10: Primjer 10: 1 1 2 2 -1 49999 100000 2

V-niz

Pod pojmom v-niz smatramo niz brojeva koji je strogo opadajući (svaki član niza je manji i nejednak prethodnom članu niza) sve do nekog minimalnog člana niza, a od tog minimalnog člana do kraja je strogo rastući (svaki član niza je veći i nejednak prethodnom članu niza). Npr. sljedeći niz brojeva je v-niz:

Poseban slučaj čini niz koji je kompletan strogo opadajući (posljednji član je najmanji), i niz koji je kompletan strogo rastući (prvi član je najmanji). Ova dva niza logično nisu v-nizovi.

Napišite program koji omogućuje korisniku da unese jedan niz realnih brojeva. Najprije se unosi prirodan broj N koji predstavlja broj članova niza (ne veći od 100), a zatim se unosi N realnih brojeva. Program treba ispisati poruku NE ako niz nije v-niz, a ako jeste v-niz treba ispisati redni broj člana niza koji je najmanji u tom nizu. Npr. za primjer iznad treba ispisati broj 3 jer je najmanji član treći po redu.

Program koji u svim slučajevima ispisuje poruku NE biće bodovan sa 0 bodova bez obzira što ispunjava određeni broj testova!

Format ulaza

Na ulazu se najprije nalazi prirodan broj N koji predstavlja broj članova niza. U svakom sljedećem redu nalazi se po jedan realan broj koji predstavlja član niza.

Format izlaza

Potrebno je ispisati tekst NE ako niz nije v-niz, ili ako jeste redni broj člana niza koji je najmanji (pri čemu prvi član niza ima redni broj 1).

Ograničenja

Niz će imati najviše 100 elemenata. Program se ne smije izvršavati duže od 10s niti koristiti više od 1MB memorije.

Primjer 1:

Ulaz:	Izlaz:
5	3
5.1	
3.1	
1.1	
2.1	
4.1	

Primjer 2:

Ulaz:	Izlaz:
3	NE
10	
10	
10	

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main() {
     double niz[100];
    int vel;
    cin >> vel;
    // Unosimo niz
    for (int i=0; i<vel; i++) {
         cin >> niz[i];
    }
    // Trazimo minimum
    int min=-1;
    // Ako je prvi clan niza veci od drugog, odmah znamo da ovo nije v-niz
    if (niz[1] > niz[0]) {
         cout << "NE";
         return 0;
    for (int i=1; i<vel; i++) {</pre>
         // Ako su dva susjedna clana jednaka, ovo nije v-niz
         if (niz[i] == niz[i-1]) { cout << "NE"; return 0; }</pre>
         // Ako je clan veci od prethodnog i do sada nismo nasli minimum, prethodni je minimum
         if (niz[i] > niz[i-1]) {
              if (min==-1) min=i-1;
         // Ako je niz jednom rastao vise ne smije ponovo opadati
         if (niz[i] < niz[i-1] \&\& min > -1) {
              cout << "NE"; return 0;</pre>
         }
    if (min == -1)
         cout << "NE";
     else
         cout << min+1;</pre>
```

```
21/22
```

```
return 0;
}
Rješenje (QBasic):
CLS
DIM niz(100)
INPUT n
FOR i = 1 TO n
    INPUT niz(i)
NEXT i
min=0
IF niz(2)>niz(1) THEN
    PRINT "NE"
    END
END IF
FOR i = 2 TO n
    IF niz(i) = niz(i-1) THEN
        PRINT "NE"
        END
    END IF
    IF niz(i) > niz(i-1) AND min = 0 THEN
        min = i - 1
    END IF
    IF niz(i) < niz(i-1) AND min > 0 THEN
        PRINT "NE"
        END
    END IF
NEXT i
IF min=0 THEN
    PRINT "NE"
ELSE
    PRINT i
END IF
```

Ulaz:	Izlaz:
Primjer 1:	Primjer 1:
3	NE
0.1	
0.1	
0.1	
Primjer 2:	Primjer 2:
4	NE
6	
5	
4	
3	
Primjer 3:	Primjer 3:

KTOS'17 22/22

5	NE
1.1	
1.2	
1.3	
1.4	
1.5	
	Duinei en 4
Primjer 4:	Primjer 4:
4	NE
4	
3	
4	
3	
Primjer 5:	Primjer 5:
4	NE
	1411
1	
2	
1	
2	
	Duinnian 4.
Primjer 6:	Primjer 6:
7	NE
5	
4	
3	
4	
3	
4	
5	
	-··-
Primjer 7:	Primjer 7:
7	4
0.4	
0	
-2	
-4	
-3	
1	
100	
Primjer 8 nije naveden zbog manjka prostora	
Primjer 9:	Primjer 9:
4	3
	-
0.0003	
0.0002	
0.0001	
0.0002	
	Primjer 10:
Primjer 10:	rininger 10.
6	3
-4	
- 5	
-7	
-6	
-2	
-1	